

Broj: 4-040/25-1193

Podgorica, 3. jun 2025. godine

VLADA CRNE GORE
GENERALNOM SEKRETARIJATU

Na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju, koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica Jevrosima Pejović, Ministarstvo zdravlja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Službeni list CG“, br. 145/21 i 48/24) predlaže se da se poslije člana 37 doda novi član koji glasi:

„Izuzetno od člana 36 ovog zakona, pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad imaju osiguranice kod kojih je dijagnostikovana sekundarna dismenoreja.

Osiguranicama iz stava 1 ovog člana priznaje se pravo na menstrualno odsustvo u trajanju od dva dana mjesečno, kao posebno stanje privremene spriječenosti za rad.

Privremenu spriječenost za rad zbog sekundarne dismenoreje utvrđuje ljekar specijalista.

Osiguranice su dužne da ljekarsko uvjerenje obnavljaju najkasnije do 31. decembra tekuće godine i dostave ga poslodavcu do 30. januara naredne godine.“

Članom 2 Predloga zakona predlaže se da se u članu 40 stav 5 poslije riječi „licima oboljelim od multiple skleroze“ dodaju riječi: „i sekundarne dismenoreje“.

U obrazloženju Predloga zakona navodi se da su predložene izmjene i dopune uslovljene činjenicom da je sekundarna dismenoreja stanje koje je praćeno bolnim simptomima uzrokovanim prethodno dijagnostikovanom ginekološkom patologijom, pa bi se posebnim stanjem privremene spriječenosti za rad smatralo bolovanje na kojem se može naći žena usljed sekundarne dismenoreje povezane sa patološkim stanjima poput endometrioze, mioma, upale jajnika, endometrijalnih polipa, policističnih jajnika ili simptomima kao što su dispareunija, disurija, neplodnost ili krvarenje obilnije od normalnog. Navodi se i da uvođenje ove mjere ima i širi društveno-zdravstveni značaj, budući da redovni ginekološki pregledi, koji su ključni za ostvarivanje prava iz navedenog Predloga zakona, omogućavaju pravovremeno prepoznavanje i liječenje ne samo sekundarne dismenoreje, već i drugih ozbiljnih ginekoloških oboljenja, naročito zbog posebno zabrinjavajućih podataka koji ukazuju da rak grlića materice predstavlja jedan od vodećih uzroka obolijevanja i smrtnosti među ženama u Crnoj

Gori, uprkos činjenici da je riječ o visokoj preventabilnoj bolesti, a prema podacima Instituta za javno zdravlje, Crna Gora se nalazi na šestom mjestu u Evropi po smrtnosti od ovog maligniteta. Podnosilac predloga smatra da nedovoljna svijest žena o važnosti redovnih pregleda i nizak obuhvat žena skrining programima dovode do kasnog otkrivanja bolesti, pa su tokom 2023. godine, Onkološkom konzilijumu Kliničkog centra Crne Gore, prikazane 93 novooboljele pacijentkinje, pri čemu je kod 61% njih bolest otkrivena u inoperabilnoj fazi, što značajno umanjuje šanse za uspješno liječenje. Takođe, navodi da Predlog zakona može imati dodatni pozitivan efekat podstičući veći broj žena na redovne ginekološke preglede, čime se ne samo poboljšava tretman sekundarne dismenoreje, već se povećava i vjerovatnoća ranog otkrivanja ozbiljnih bolesti, uključujući rak grlića materice, pa predložena mjera doprinosi unapređenju reproduktivnog zdravlja žena i jačanju preventivne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori.

U odnosu na dostavljeni Predlog zakona ističemo sljedeće:

Predloženom izmjenom i dopunom Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju predlaže se da se na potpuniji način uredi zdravstvena zaštita osiguranica Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, na način da iste imaju pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad u trajanju do dva dana mjesečno, usljed sekundarne dismenoreje i uz pravo na naknadu zarade za vrijeme trajanja privremene spriječenosti za rad usljed iste dijagnoze bolesti u visini od 100% od osnova za naknadu zarade.

Ne treba sporiti potrebu izostanka sa rada i zaštitu žena zbog postojanja sekundarne dismenoreje, u predloženom trajanju, "kao pravo na menstrualno odsustvo u trajanju od dva dana mjesečno, kao posebno stanje privremene spriječenosti za rad", ali smatramo neprihvatljivim da se to pravo uređuje Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju, kao pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad. Ovo posebno zbog procedure utvrđivanja privremene spriječenosti za rad od strane izabranog doktora, koja je utvrđena ovim zakonom i Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad („Službeni list CG“, broj 36/22). Za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranica bi se morala lično javiti izabranom doktoru. Svakomjesečna obaveza utvrđivanja privremene spriječenosti za rad, izdavanje izvještaja za obračun naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad od strane izabranog doktora i dostavljanje istih poslodavcu bi predstavljalo određeno nepotrebno maltretiranje žena, povećan obim posla za izabrane doktore, kao i povećanje broja privremenih spriječenosti za rad.

Što se tiče finansijskog opterećenja poslodavaca, trošak je isti, jer se ove naknade zarade ne refundiraju, saglasno odredbi člana 38 stav 2 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju.

Posebno, naglašavamo da se u skladu sa članom 4 stav 4 Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad („Službeni list CG“, broj 36/22), za dijagnoze bolesti i povrede koje nijesu navedene u Kriterijumima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad, a nalaze se u MKB-10, primjenjuju medicinsko-

doktrinarni standardi koji su istim Kriterijumima utvrđeni za bolest ili povredu iz iste grupe bolesti ili povreda po MKB-10. Kako se bolest sekundarna dismenoreja nalazi u MKB-10, to se za istu prema navedenom Pravilniku može utvrditi privremena spriječenost za rad od strane izabranog doktora, prema medicinsko-doktrinarnim standardima. Prema tome, osiguranice nijesu onemogućene da ostvaruju privremenu spriječenost za rad za dijagnozu sekundarna dismenoreja, uz poštovanje propisane procedure utvrđivanja privremene spriječenosti za rad.

Iz navedenih razloga, cjelishodnosti i obavezne procedure za ostvarivanje ovog prava, predlažemo da se ovo pravo propiše kao pravo na plaćeno odsustvo Zakonom o radu, odnosno Opštim kolektivnim ugovorom za zaposlene koje imaju navedenu dijagnozu. Procedura ostvarivanja ovog prava bila bi znatno jednostavnija - podnošenjem zahtjeva poslodavcu i donošenjem odluke o ostvarivanju prava iz radnog odnosa, bez nepotrebnog odlaženja kod izabranog doktora, radi ostvarivanja ovog prava.

Polazeći od navedenog, smatramo da ne bi trebalo prihvatiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica Jevrosima Pejović.

Ministar,

Dr Vojislav Šimun

Vojislav Šimun

